

Ugunsdrošība

Praktisks ceļvedis Tava mājokļa drošības veicināšanai

Saturs

Ievads.....	3
Kāpēc mājokļos izceļas ugunsgrēki?.....	4
Ugunsdrošības principi:	
• Kā uzlabot savu, sava mājokļa un līdzcilvēku drošību ugunsgrēka gadījumā?.....	5
• Kā rūpēties par mājokļa komunikācijas sistēmām?.....	6
Pārbaudes un apkopes.....	7

Levads

Vai zināji, ka Latvijā ik gadu tiek reģistrēts **vairāk nekā 6000 ugunsgrēku***, turklāt **ceturtā daļa gadījumu ir saistīta ar glābšanas pasākumiem mājokļos***?

Lielāko daļu šo nelaimju varētu novērst, ja cilvēki izturētos atbildīgāk pret uguni un ar to saistītajiem ugunsdrošības pasākumiem. Piemēram, regulāri veiktu elektroinstalācijas un apkures sistēmas apkopes un nedzīvotu ilūzijā, ka ugunsgrēki izceļas tikai vecās vai no koka konstrukcijām būvētās ēkās. Saskaņā ar BALTA datiem šādās ēkās notiek tikai puse no visiem ugunsgrēku gadījumiem. Tas uzskatāmi parāda, ka **no ugunsnelaimes nav pasargāts neviens!**

Iegādājoties mājokļa apdrošināšanas polisi, Tu parūpējies par savu finansiālo drošību neparedzētās situācijās. Taču mēs aicinām Tevi spert soli tālāk un iespēju robežās samazināt ugunsgrēka iestāšanās risku un iespējamo zaudējumu apmēru. Tā Tu vienlaikus uzlabosi gan savu un tuvinieku dzīves kvalitāti, gan arī apkārtējās vides ilgtspēju, jo ugunsgrēki apdraud ne tikai Tavu īpašumu, Tavu un līdzcilvēku veselību un dzīvību, bet arī tā darbības zonā esošās infrastruktūras drošību.

Ugunsgrēki nodara būtisku kaitējumu arī vides ekosistēmām – iznīcina mežus un dabas teritorijas, palielina gaisa un ūdens piesārņojumu, samazina bioloģisko daudzveidību, turklāt ne tikai nelaimes skartajā zonā, bet arī attālākās teritorijās. Tie rada arī lielu daudzumu siltumnīcefekta gāzu emisiju, kas veicina klimata pārmaiņas.

Siltumnīcefekta gāzes veidojas no oglekļa dioksīda, metāna un citām ķīmiskajām vielām, kas izdalās gaisā ugunsgrēka laikā un arī citos procesos. Tās absorbē Zemes izstaroto saules enerģiju un siltumu, veidojot atmosfērā siltumnīcas efektu, kas izraisa globālo sasilšanu, paātrinot klimata pārmaiņas, kuru negatīvo ietekmi sākam izjust aizvien vairāk. Ilgstoši karstuma viļņi, lielgraudu krusa, postošas vētras, stipras lietavas un citas dabas stihijas tam ir uzskatāms piemērs. To biežums un spēks aizvien palielinās, ietekmējot cilvēku dzīves kvalitāti.

Vai varam ko darīt lietas labā? **Mūsu uzdevums ir samazināt siltumnīcefekta gāzu daudzumu atmosfērā, kas ir nozīmīgs priekšnoteikums vides ilgtspējas stiprināšanai.** Ir svarīgi atcerēties, ka tā nav tikai valsts vai ražošanas uzņēmumu atbildība. Tā ir mūsu kopīga atbildība!

Nozīmīgs solis pretī pozitīvām pārmaiņām ir normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības noteikumu ievērošana un korektu ugunsdrošības paradumu attīstība. Tāpēc mūsu eksperti ir sagatavojuši praktiskus padomus Tava īpašuma ugunsdrošības veicināšanai ikdienā.

Mēs atbalstām savus klientus ceļā uz ilgtspējīgām pārmaiņām, tāpēc, ja īstenosi savā mājoklī ugunsdrošības pasākumus, **saņemsi labāku piedāvājumu** mājokļa apdrošināšanai.

Rūpēsimies par īpašuma drošību un vides kvalitāti kopā!

Kāpēc mājokļos izceļas ugunsgrēki?

Bojātu un nepareizi izbūvētu elektroinstalāciju lietošana

Elektroierīču īssavienojumi, bojājumi un to lietošana neatbilstoši paredzētajam mērķim (piemēram, apģērbu un segu izkāršana uz elektriskajiem sildītājiem vai citām elektriskām ierīcēm)

Netīrīti dūmvadi un nepareizi izbūvētas apkures sistēmas

Neuzmanīga rīcība ar uguni (piemēram, neuzmanīga smēķēšana, ugunsкура, iekurtas krāsns un iedegtu sveču atstāšana bez uzraudzības, atkritumu dedzināšana tiešā mājas tuvumā)

Ugunsnedrošu priekšmetu novietošana pārāk tuvu apkures iekārtām (piemēram, krēslu, dīvānu izvietošana pie kamīna, malkas novietošana starp krāsni un sienu)

Ieslēgtu elektroierīču, tostarp mobilā tālruņa lādētāja, atstāšana kontaktligzdās

Ugunsbīstamu darbarīku un materiālu lietošana remontdarbu laikā (piemēram, uguns izmantošana jumta seguma maiņas procesā, kokmateriālu apstrāde ar uzliesmojošiem šķidrums). Plašāka informācija par ugunsbīstamajiem darbarīkiem un būvniecības materiāliem pieejama [Drošības akadēmijā](#)

Neatbilstoša gāzes balonu un viegli uzliesmojošu vielu uzglabāšana

Bērnu rotaļāšanās ar uguni

Neuzmanīga rīcība, gatavojot ēdienu (atstāta ieslēgta plīts, vienlaicīga ēdiena cepšana eļļā un ēdiena vārīšana ūdenī u. c.)

Ļaunprātīga dedzināšana

Ugunsgrēks kaimiņos

Ievērībai!

Ņemot vērā, ka novērst visas nelaimes nav iespējams, parūpējies par to, lai nepieciešamības gadījumā kopā ar tuviniekiem varat ātri izkļūt no mājokļa, bet glābšanas dienestu darbinieki jums var nodrošināt visu nepieciešamo palīdzību. Veicot mājokļa pārbūves darbus, nelikvidē evakuācijas izejas. Nenovieto automašīnu, atkritumu tvertni vai citus lielus priekšmetus tā, ka tie ierobežo piekļuvi elektrības sadales skapjiem un galvenajiem gāzes instalācijas vārstiem, evakuācijas izejām, ugunsdzēsības darbiem nepieciešamajām ūdens ņemšanas vietām.

Ugunsdrošības principi

Kā uzlabot savu, sava īpašuma un līdzcilvēku drošību ugunsgrēka gadījumā?

1. Dūmu detektors

Dūmu detektoru galvenais uzdevums ir glābt cilvēku dzīvības, ar spalgo skaņas signālu brīdinot par mājoklī vai citās telpās radušos sadūmojumu. Īpaši nozīmīga loma tiem ir guļošu cilvēku glābšanā, jo līdzšinējā pieredze rāda, ka salīdzinoši liela daļa ugunsgrēka upuru iet bojā miegā – saindējoties ar gāzēm, kas rodas, sadegot sadzīves priekšmetiem.

Dūmu detektoru uzstādīšanai piemērotākās telpas ir guļamistaba, viesistaba, kāpņutelpa, virtuve, koridors un pagrabs. Izvēloties dūmu detektoru, pievērs uzmanību divām lietām. Pirmkārt, uz tā korpusa ir jābūt CE marķējumam un informācijai par ierīces atbilstību Eiropas standartam EN 14604. Otrkārt, izvērtē dūmu detektora tehnisko parametru atbilstību Tavām vajadzībām. Parametri, ko ir vērts ņemt vērā:

- darbības diapazons;
- trauksmes ziņojuma veids – signāls (skaņa), gaismas diode; signalizācijas skaļuma līmenis;
- viltus trauksmes izslēgšanas poga;
- zemas baterijas uzlādes signāls.

Plašāka informācija par dūmu detektoriem, tostarp to stiprināšanas veidiem, pieejama [Drošības akadēmijā](#).

2. Ugunsdzēsības aparāts

Populārākais ugunsaisardzības līdzeklis māsaimniecībās ir ugunsdzēsības aparāts. Tas ir vienkāršs un vienlaikus ļoti efektīvs līdzeklis, kas ļauj ātri nodzēst nelielu ugunsgrēku vai aizdegšanos tās sākuma stadijā, tā samazinot materiālos zaudējumus un izvairoties no cilvēku bojāejas.

Atceries, ka no 2020. gada 1. janvāra ir spēkā Ugunsdrošības noteikumi, kas ietver obligātu prasību uzstādīt privātmājās ne vien autonomus ugunsgrēka detektorus, kas reaģē uz dūmiem, bet arī ugunsdzēsības aparātu! Lai arī dzīvokļu īpašniekiem šī prasība nav obligāta, arī viņiem ir ieteicams apriņķot savus mājokļus ar vismaz vienu ugunsdzēsamo aparātu.

Tirgū ir pieejami ļoti dažādi ugunsdzēsības aparātu modeļi. Ja mājoklis tiek apdzīvots visu gadu, tam piemērotāks ir ūdens - putu ugunsdzēsības aparāts. Savukārt vasarnīcām un citām neapkurināmām telpām piemērotāks ir pulvera ugunsdzēsības aparāts, jo tikai to drīkst uzglabāt temperatūrā, kas zemāka par 0 grādiem pēc Celsija skalas.

Tomēr šī nav vienīgā nianse, ko ir vērts ņemt vērā, izvēloties ugunsdzēsības aparātu. Arī šīm ierīcēm ir jābūt CE marķējumam. Papildus to korpusā jābūt iestrādātam individuālajam vai partijas numuram.

Ugunsdzēsības aparātam jābūt pielāgotam tādu ugunsgrēku dzēšanai, kas varētu rasties Tavā mājoklī. Piemēram, privātmājām piemēroti ir ugunsdzēsības aparāti ar dzēstspēju vismaz 21A 113B, kur skaitlis nozīmē to, cik lielu ugunsgrēku iespējams nodzēst, bet burts norāda ugunsgrēka klasi.

Kopumā ugunsgrēki tiek iedalīti piecās klasēs:

- A – cieti (parasti organiskas izcelsmes) degoši materiāli, kuru sadegšanas procesā veidojas kvēlojošas ogles;
- B – degoši šķidrums (degviela u. c.) un kūstošas cietas vielas;
- C – degošas gāzes;
- D – degoši metāli;
- F – ēdiena pagatavošanai izmantojamās eļļas un tauki.

Ugunsdzēsības aparātus ieteicams uzstādīt virtuvē, pie kurtuves vai gaitenī, jo ir svarīgi, lai šīs ierīces nepieciešamības gadījumā būtu viegli un ātri pieejamas. Savukārt izmantot ugunsgrēka gadījumā ir ieteicams vien tad, ja ir pārliecība par savām prasmēm rīkoties ar šo ierīci un ja dzēšanas darbi neapdraud Tavu un līdzcilvēku dzīvību un veselību. Ja šādas pārliecības nav, nekavējoties pamet negadījuma vietu un atstāj ugunsgrēka dzēšanas darbus profesionāļu – ugunsdzēsēju – ziņā!

Ugunsdzēsības aparātu gadījumā kvalitātei ir nozīme, tāpēc iegādājies tos tikai pie sertificētiem tirgotājiem! Lai neapmaldītos publiski pieejamās informācijas labirintos, izvēloties savam īpašumam piemērotāko ierīci, konsultējies par neskaidrajiem jautājumiem ar ugunsdrošības preču pārdevējiem.

Lai pārliecinātos, ka Tavs ugunsdzēsamais aparāts ir darba kārtībā, tas ir periodiski jāpārbauda. Vizuālu apskati, kas ietver bojājumu identificēšanu un spiediena rādījumu pārbaudi, vari veikt saviem spēkiem, savukārt tehniskā apkope ir jāveic sertificētos ugunsdzēsības aparātu apkopes punktos. Turklāt tas ir jādara vismaz reizi piecos gados, ja ražotājs nav noteicis citādi.

Plašāka informācija par ugunsdzēsības aparātiem pieejama [Drošības akadēmijā](#).

3. Ugunsdzēsības pārklājs

Ugunsdzēsības pārklāji ir piemēroti nelielu ugunsgrēku dzēšanai un uguns izplatības ierobežošanai, īpaši uz līdzenām virsmām. Piemēram, degošas pannas dzēšanai uz plīts virsmas vai sveces izraisīta ugunsgrēka dzēšanai uz galda. Lai neapdraudētu savu veselību un dzīvību, pirms likt lietā pārklāju, pārliecinies, ka vari brīvi piekļūt ugunsgrēka vietai.

Būtiska šo pārklāju priekšrocība – tie ir kompakti, ērti pārnēsājami un vienkārši lietojami.

4. Ugunsdrošas durvis

Lai gan ugunsdrošas durvis nevar nodzēst ugunsgrēku, tām ir citas priekšrocības. Būtiskākās – šīs durvis ir gana izturīgas pret augstas temperatūras iedarbību, tāpēc kalpo kā efektīva barjera uguns un ugunsgrēka laikā radušos bīstamo gāzu izplatības ierobežošanai līdz brīdim, kad ierodas ugunsdzēsēji. Ugunsdrošas durvis ieteicams uzstādīt telpās ar paaugstinātu ugunsgrēka risku, piemēram, pie izejas no apkures katlulelpas.

5. Ugunsdroši materiāli

Viens no veidiem, kā ierobežot uguns izplatīšanos mājoklī, ir izmantot tā būvniecībā un remontdarbos ugunsdrošus materiālus. Piemēram, koka sijas ieteicams apstrādāt ar antipirēnu jeb ugunsdrošu laku, kas var aizkavēt to degšanu pat uz stundu. Savukārt tērauda konstrukcijas, kas liela karstuma ietekmē deformējas, bojājot citas konstrukcijas, ieteicams apstrādāt ar ugunsdrošām krāsām, ugunsdrošu apmetumu vai putu pārklājumu vai citiem pasīvās uguns aizsardzības materiāliem.

Par savam īpašumam piemērotākajiem ugunsdrošajiem materiāliem konsultējies ar būvspeciālistu.

6. Kvalitatīva apkures sistēma

Līdzšinējā pieredze rāda, ka ugunsgrēka riskus būtiski ļauj samazināt pareiza mājokļa apkures sistēmas izbūve, kā arī atbilstoša tās uzturēšana. Piemēram, viena no apkures iekārtu uzstādīšanas procesā biežāk pieļautajām kļūdām ir nepietiekams attālums starp dūmvadu un pārsegumā vai pie ēkas sienām izmantotajām koka konstrukcijām. Nereti šīs sistēmas izbūvē tiek izmantoti arī neatbilstoši materiāli. Un aizvien biežāk tiek novērotas situācijas, ka vecu māju renovācijā par prioritāti tiek izvirzīts to vizuālais izskats, nevis drošība, kā rezultātā iepriekš korekti izbūvēta apkures sistēma pēc renovācijas var neatbilst drošības prasībām.

Nem vērā – vienīgais veids, kā pārliecināties, ka apkures sistēmas izbūve vai pārbūve ir veikta atbilstoši tiesību aktos noteiktajām drošības prasībām, ir veikt šīs sistēmas pārbaudi. Šis atbildīgais uzdevums ir jāuztic sava aroda meistaram jeb sertificētam skursteņslauķim, kurš pēc pārbaudes sastādīs aktu, norādot uz nepilnībām, ja tādas tiks konstatētas!

Nem vērā, ka atbildīga attieksme pret savu īpašumu ilgtermiņā atmaksājas! Proti, gan cietā, gan šķīdūrā kurināmā apkures sistēmu tehniskā stāvokļa novērtējums ir jāveic regulāri – vismaz reizi piecos gados.

Plašāka informācija par mājokļa apkures sistēmu apkopi pieejama [Drošības akadēmijā](#).

7. Saules paneļu sistēma

Starp galvenajiem saules paneļu sistēmas bojājumu cēloņiem ir īssavienojums, krītoši priekšmeti un liels vējš. Ja ar pēdējiem diviem cīnīties ir sarežģīti, īssavienojumus, kas rada būtisku ugunsgrēka risku, var novērst, jo tos izraisa galvenokārt nepareizi izvēlēti kabeli, nepareizi izveidoti savienojumi, nepareizi uzstādītas aizsardzības iekārtas, kā arī elektrības sprieguma svārstības.

Lai izvairītos no īssavienojumiem, kas rodas nepareizas kabeļu uzstādīšanas rezultātā, šo darbu ieteicams uzticēt sertificētam un pieredzējušam saules paneļu uzstādīšanas speciālistam. Savukārt, lai pasargātu inverteru un saules baterijas no pārsprieguma, ieteicams uzstādīt atbilstošas papildu iekārtas. Papildus tam saules paneļu sistēmu vēlams aprīkot ar drošības slēdzi, lai avārijas gadījumā tai varētu ātri atslēgt enerģijas padevi. Tas ir būtisks priekšnoteikums operatīvākai ugunsgrēka izplatības ierobežošanai, jo, kamēr saules paneļu sistēma nav atslēgta no elektrotīkla, ūdens izmantošanas iespējas ar to saistītu ugunsgrēku dzēšanā ir ļoti ierobežotas drošības apsvērumu dēļ.

Plašāka informācija par drošas saules paneļu sistēmas ierīkošanas principiem pieejama [Drošības akadēmijā](#).

8. Pārsprieguma ierobežotāji

Lai arī pārspriegums, ko rada pēkšņas sprieguma izmaiņas elektroinstalācijā, parasti ilgst vien dažas sekundes miljonās daļas, ar to ir pietiekami, lai tas neatgriezeniski sabojātu elektrotīklā saslēgtās ierīces un izraisītu postošu ugunsgrēku.

Pārspriegumi, ņemot vērā to rašanās cēloņus, tiek iedalīti divās grupās:

- **iekšējie (sistēmiskie)**, kas rodas elektrotīklā un ko izraisa pieslēgtu ierīču atteice, kā arī nepareiza īssavienojuma strāvas plūsma;
- **ārējie (atmosfēras)**, kas rodas, piemēram, zibenim iesperot ēkā, zibensaizsardzības sistēmā vai fotoelementu instalācijā.

Aizsardzībai pret pārspriegumiem tiek izmantoti pārsprieguma ierobežotāji jeb ierīces, kas paredzētas elektroinstalācijas pārsprieguma uzturēšanai atbilstošā līmenī. Tāpat šim nolūkam tiek izmantoti pārsprieguma aizsargi un zibensaizsardzības sistēmas.

Tā kā ir daudz faktoru, kas jāņem vērā, lai nodrošinātu iekārtu un ierīču drošību pārsprieguma gadījumos, izvēloties konkrētus risinājumus, ieteicams sazināties ar projektētāju vai kvalificētu uzstādītāju.

Ņem vērā – bieži vien termini “pārspriegums”, “pārslodze” un “īssavienojums” tiek izmantoti kā sinonīmi, taču tiem ir atšķirīga nozīme! Ja pārslodze rodas, jo elektroinstalācijai ir pievienots pārāk daudz lieljaudas ierīču, īssavienojumu var izraisīt ilgstoša instalācijas elementu pārslodze un pārkaršana, kabeļu izolācijas, vadu kontaktu bojājumi. Tā sekas var būt ļoti nopietnas: elektrošoks, bojātas elektroierīces, ugunsgrēks.

Plašāka informācija par bīstamiem paradumiem, ikdienā lietojot elektriskās ierīces, pieejama [Drošības akadēmijā](#).

9. Zibensaizsardzības sistēma

Viens no biežāk izplatītajiem ugunsgrēku un strāvas pārspriegumu cēloņiem ir zibens spēriens, kura strāvas stiprums var sasniegt vairākus tūkstošus ampēru. Tas ir milzīgs spēks, kas var radīt nozīmīgu kaitējumu ne vien ēkai, bet arī tās iedzīvotājiem un elektrotīklā saslēgtajām ierīcēm. Lai pasargātu sevi un savu īpašumu, ieteicams uzstādīt zibensaizsardzības sistēmu. Tās pamatu veido zibens uztvērējs un zemētājs, kā arī zibensnovēdējs, kas vizuāli līdzinās karoga mastam (dažkārt to arī izmanto kā karoga mastu). Pateicoties šai sistēmai, zibens spēriena elektriskā izlāde tiek novadīta zemē, tā pasargājot ēku un tās iedzīvotājus.

Ņem vērā, ka zibensnovēdēja uzstādīšanu ir svarīgi veikt pareizi, jo pretējā gadījumā šī sistēma nepildīs savu funkciju!

10. Pareiza elektroinstalācijas izbūve un pārbūve

Pareizi izplānot kabeļu, kontaktligzdu, zemējuma, aizsargslēdžu izvietojumu, atbilstošākos vadu veidus un aprēķināt nepieciešamo jaudu dažkārt ir ļoti izaicinošs uzdevums. Līdzšinējā pieredze gan rāda, ka ilgtermiņā šīs pūles atmaksājas, – arī pareizi izbūvēta un pārbūvēta elektroinstalācija var pasargāt Tavu mājokli no ugunsgrēka.

Lai izvairītos no nepatīkamiem pārsteigumiem, uztici elektroinstalācija izbūves darbus sertificētam elektriķim!

Ugunsdrošības principi

Kā rūpēties par mājokļa komunikācijas sistēmām?

1. Elektroinstalācija

Rūpējies par sava mājokļa elektroinstalācijas, tostarp kabeļu, vadu, kontaktligzdu un slēdžu, drošību, lietojot to atbildīgi un veicot regulāras pārbaudes, jo:

- neviena elektroinstalācija nav mūžīga – nolietoties var pat šķietami jauni un nenolietojami elektroinstalācijas elementi;
- alumīnija vadi labi vada elektrību, taču tie ātri deformējas, kļūst trausli un lūst (daudz drošāks un ilgtspējīgāks risinājums ir vara vadi);
- elektroinstalācijas jaudai ir jābūt pielāgotai mājoklī izmantoto elektroierīču jaudai.

Neatstāj bez ievēribas ne vien kūpošus vadus un dzirksteļojošas elektrības rozetes, bet arī šķietami nenozīmīgus sīkumus. Piemēram, dienasgaismas spuldzes, kurās sākusi raustīties elektrība.

2. Ierīces, kuru darbināšanai nepieciešams šķidrīnātās naftas gāzes balons

Lai šāda gāzes balona iegādes un lietošanas laikā nodrošinātu savu un līdzcilvēku, kā arī sava īpašuma un vides drošību:

- pērkot/mainot gāzes balonu, pārliecinies, ka uz tā ir nepieciešamais marķējums (ražotāja identifikācija, sākotnējās pārbaudes jeb inspicēšanas datums u. tml.), lietošanas instrukcija un cita būtiskā informācija, īpašu uzmanību pievēršot derīguma termiņam jeb nākamās periodiskās pārbaudes laikam;
- pārvadājot, uzstādot, lietojot un uzglabājot gāzes balonu, **ievēro tā lietošanas instrukciju;**
- **neveic nekādas patvaļīgas darbības ar gāzes balonu un tā drošības ierīcēm, tostarp gāzes balona ventiļa remontu;**
- pievieno gāzes balonu tikai tādām ierīcēm, kuru tehniskais stāvoklis nevar radīt draudus cilvēka veselībai un dzīvībai; ja ir šaubas par gāzes balona tehnisko stāvokli vai savām prasmēm veikt pieslēgumu, uztici šo uzdevumu speciālistam;
- pērc/maini gāzes balonus ar π zīmes marķējumu tikai [reģistrētās tirdzniecības vietās;](#)
- konstatējot gāzes balona bojājumus, **rīkojies atbilstoši lietošanas instrukcijā noteiktajam** un informē atbildīgo personu un/vai uzpildītāju (šai informācijai ir jābūt norādītai uz ierīces).

6. Ierīces, kuru darbināšanai nepieciešama dabasgāze

Nem vērā, ka par dabasgāzes apgādes sistēmas drošu ekspluatāciju un tehniskā stāvokļa atbilstību normatīvajiem aktiem ir atbildīgs tās lietotājs, tāpēc:

- pirms sākt lietot dabasgāzes apgādes sistēmu, iepazīsties ar visām Tavā mājoklī esošo dabasgāzes iekārtu un ierīču lietošanas instrukcijām un ugunsdrošības prasībām, kā arī ievēro tās praksē;
- uztici dabasgāzes apgādes sistēmas uzstādīšanu, apkopi, remontu un tehnisko uzraudzību speciālistam ar atbilstošu kvalifikāciju un pārliecinies, ka viņš visus darbus dokumentē [normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.](#)

4. Ventilācijas sistēmas kanāli

Ventilācijas sistēmas kanāli un spraugas to savienojuma vietās ar būvkonstrukcijām ir vieni no galvenajiem ugunsgrēka un dūmu izplatības ceļiem mājoklī, tāpēc:

- pārliecinies, ka ventilācijas sistēmas kanāli nav aizsprostoti un ir hermētiski;
- nodrošini, ka ventilācijas režģiem ir atbilstošs šķērsgriezums un tie nav aizsērējuši;
- nepievieno ventilācijas kanāliem tiem neparedzētas ierīces (piemēram, tvaika nosūcēju), ja tas ir vienīgais ventilācijas kanāls un ēdiena gatavošanai tiek izmantota gāze.

5. Apkures sistēma

Nopietns ugunsdrošības priekšnosacījums mājoklī ir kvalitatīva apkures sistēmu darbība, kas iet roku rokā ar atbildīgu to lietošanu, tāpēc:

- nekurini krāsni vai kamīnu ar slapju malku un ļauj malkai pilnībā izdegt;
- nepieļauj apkures sistēmas pārkurināšanu;
- nenovieto degošus priekšmetus pie kurtuves vai kurtuves sāniem;
- regulāri veic apkures sistēmas apkopi, turklāt izmanto šim nolūkam atbilstošas ierīces, kas atšķiras no skursteņa veida;
- ja pamani kādus bojājumus, izsauc skursteņslauķi.

Plašāka informācija par apkures sistēmas apkopi pieejama [Drošības akadēmijā.](#)

Obligātas tehniskās apkopes

Tava kā mājokļa īpašnieka vai īpašnieces atbildība ir nodrošināt regulāras tā tehniskā stāvokļa pārbaudes! Tāpēc, lai izvairītos no nepatīkamiem pārsteigumiem tuvākā vai tālākā nākotnē:

- veic pārbaudes **noteiktos intervālos;**
- pārliecinies, ka Tevis izvēlētajiem speciālistiem, kuri veic pārbaudes, **ir atbilstoša kvalifikācija** noteiktajā specialitātē un jomā;
- pārliecinies, ka **pirms pārbaudes sākšanas speciālists ir iepazinies ar iepriekšējo pārbaudžu dokumentāciju,** tostarp ar remontdarbu pieņemšanas un nodošanas aktiem, ziņojumiem par defektiem, atteicēm vai citiem ēkas, instalācijas bojājumiem;
- pārliecinies, ka pēc katras pārbaudes meistars **sastāda aktu;**
- **saglabā visus aktus** un turi tos kopā ar citu mājokļa dokumentāciju.

Pārbaudes un apkopes

Parūpējies par savu, sava ģimenes, kā arī tuvinieku drošību, veselību un labsajūtu – nodrošini, lai visas nepieciešamās pārbaudes un apkopes tiktu veiktas regulāri un uztici tās jomas profesionāļiem!

 Kas ir jāpārbauda?	 Cik bieži jāveic pārbaudes?	 Kas veic pārbaudes?	 Ko ietver pārbaude?
Gāzes iekārtas	Ieteicams 1 reizi gadā	Uzticams un sertificēts pakalpojuma sniedzējs	Apkopes laikā tiek pārbaudīts: <ul style="list-style-type: none">vai iekārta strādā droši un ekonomiski;vai visas detaļas pilda savas funkcijas un tuvākajā laikā nepārstās darboties. Vairāk par gāzes iekārtu apkopi un uzturēšanu lasi AS “Latvijas gāze” tīmekļvietnē .
Skursteņi un apkures iekārtas	Vismaz 1 reizi 5 gados	Sertificēts skursteņslauķis	Visas apkures sistēmas tehniskā stāvokļa novērtējums, kura noslēgumā tiek izsniegts pārbaudes akts.
Skursteņu dūmvadi (cieta kurināmā krāsnis)	Vismaz 1 reizi gadā	Sertificēts skursteņslauķis, krāšņu un kamīna mūrnieks ar profesionālo vai amatnieka kvalifikāciju, attiecīgās jomas būvspeciālists, ugunsdrošības un civilās aizsardzības speciālists ar inženiera kvalifikāciju	Skursteņa vizuālā apskate, tīrīšana (tostarp kvēpu noņemšana no tā pamatnes caur revīzijas lūku), kā arī bojājumu identificēšana.
Skursteņu dūmvadi (ilgdedzes cieta kurināmā apkures ierīces)	Pirms apkures sezonas sākuma (līdz 1. novembrim) un 1 reizi apkures sezonā (no 1. novembra līdz nākamā gada 1. martam)	Sertificēts skursteņslauķis, krāšņu un kamīna mūrnieks ar profesionālo vai amatnieka kvalifikāciju, attiecīgās jomas būvspeciālists, ugunsdrošības un civilās aizsardzības speciālists ar inženiera kvalifikāciju	Skursteņa tīrīšana un kvēpu noņemšana no tā pamatnes caur revīzijas lūku.
Saules paneļu sistēma	Vismaz 2 reizes gadā 1 reizi 10 gados	Sertificēts elektriķis (vēlams) Sertificēts elektriķis	Sistēmas vizuāla apskate. Sistēmas tehniskā stāvokļa novērtējums, kura noslēgumā tiek izsniegts pārbaudes akts.
Elektroinstalācija	1 reizi 10 gados	Sertificēts elektriķis	Elektroinstalācijas sistēmas pārbaude, kuras noslēgumā tiek izsniegts pārbaudes akts.

Noderīgi resursi:

- Ugunsdrošības [noteikumi](#)
- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta [padomi](#)
- [Drošības akadēmija](#)

Lai padarītu mājokli drošu, pārlicinies, ka tas ir pasargāts pret iespējamajiem ugunsgrēka riskiem!